

Dnevnik
festivala **7**

25. april

70

EPSKO I DRAMSKO
Festival profesionalnih
pozorišta
19. do 26. aprila 2021. Vojvodine

Danas na programu:

NEDELJA, 25. april, Vršac

- 11.00 h: Milivoje Mladenović *Nemušti jezik*, režija i adaptacija: Jovan Grujić, Narodno pozorište „Sterija“, Vršac

- 19.00 h: Anton Pavlovič Čehov *Ujka Vanja*, režija: Andrej Nosov, Narodno pozorište „Sterija“ i Hartefakt fond, Beograd

**Reč reditelja
JOVAN GRUJIĆ**

U našem komadu imamo savremenu porodicu, mamu i tatu koji su prezauzeti svojim poslovima i dete koje odrasta, stasava, uči. Dete se susreće sa zadatkom u školi da shvati priču *Nemušti jezik*, da analizira odnose i da sagleda sve to iz ugla današnjeg vremena. Tata i mama, naravno, nemaju vremena i pribegavaju savremenim sredstvima koja detetu ne pomažu da dođe do odgovora na pitanja. U pomoć priskaču junaci iz priča i bajki koji su zaboravljeni, jer za njih u savremenom svetu više nema mesta kao nekada. U predstavi su suprotstavljene moderne tehnologije sa, nazovi, starim tehnologijama. Računar i internet naspram knjige. Prepričana i skraćena štiva naspram pročitane cele knjige. Štura i skraćena objašnjenja sa inteneta naspram razgovora sa nekim ko bi se posvetio detetu. I, na kraju, najvažnije za nas iz pozorišta, preispituje ulogu pozorišta u približavanju deci osnovnih životnih pitanja sa kojima će se susretati u životu kroz dramatizaciju određenih priča, predstavljanje svega toga u pozorišnoj igri, dakle, postavlja u prvi plan kontakt sa decom kroz igru. Deca su danas kao i sva dosadašnja deca, znatiželjna, radoznala, željna igre, znanja, kontakta. Mi imamo veliku odgovornost kako ćemo ih usmeravati, jer ona mogu samo od nas da uče, osuđena su na nas. Pozorište ima značajnu ulogu u tome. Deca su najbolja publika, najdraža publika. Najiskreniji su gledaoci, predani učesnici u pozorišnom činu i ne možeš ih prevariti. Na taj način i mi opet učimo tu najvažniju igru koju ona igraju, igru iskrenosti koja nam je preko potrebna.

VANJA JANJIĆ

Mama

U predstavi igram mamu koja zbog žurbe, posla i svakodnevice zaboravlja na svoje dete, nesvesna toga. Nekako je zaista sve u ovoj predstavi realno stanje današnjeg života. Često budemo prinuđeni da se sve rešava putem Googla, plaćamo časove svojoj deci da nauče osnovne stvari jer radimo, jurimo, borimo se za ono što nam je najsvetije a to su deca.

Vrlo je neobično i realno reditelj Jovan Grujić stavio ovu predstavu na scenu. Imao je od početka jasnu koncepciju i zdrav pristup. Napravio je predstavu u predstavi, gde kao roditelji u predstavi dođemo do trenutka kada zapravo shvatimo šta je suština roditeljstva i života. Za mene je igranje i rad na bilo kojoj dečijoj predstavi najteži zadatak. Deca su najjobiljniji gledaoci. Kod njih laž ne prolazi. Svakoga možete prevariti ali decu u pozorištu ne možete, njihovim učestvovanjem u predstavi i samom komunikacijom tokom predstave itekako možete naučiti kako da napredujete.

TAMARA TAMČI TOSKIĆ

Čegrtalo

Moj lik u predstavi je simbol starog vremena i naracije, kada se sa decom govorilo i kada su deca pričala. Trudila sam se da ga učinim toplim i prijemčivim, da se deca vrate pravim vrednostima, pričama, čitanju, razgovoru, mašti. Danas su deca nemušta. Izgubila su moć govora i komuniciranja kakav smo do sada poznavali, ne primećuju govor tela ali su zato prešla na nove vidove komunikacije uz pomoć novih tehnologija i kompjutera. Time se bavimo u predstavi, imamo i lik kompjutera i pokušavamo deci da pokažemo da je moguće da ta dva vida komunikacije saraduju. Mislim da će mnogi mališani moći da se prepoznaju u našem komadu, jer u stvarnom životu mi vidimo da svako gleda u svoj ekran. To želimo da promenimo, nadam se da je to moguće bar kod one dece koja vole pozorište i prate pažljivo naše predstave. Mislim da igrom, muzikom, lepim kostimima dopiremo do njih i utičemo.

Ujka Vanja

Reditelj

ANDREJ NOSOV: U našoj predstavi sve je nekako malo, tiho, tiše...

Reč je o savremenom viđenju Čehova...

Ovo je jedno viđenje Ujka Vanje koje je obojeno pitanjem delovanja u svojoj maloj zajednici i pokušajima da se na probleme, nepravde i boli te zajednice odgovori. Ova naša predstava je samo jedno letnje popodne i večer, dok su gosti tu, a naše prljave gaće postaju baš vidljive. Kako i koliko ih sakriti i da li ih sakriti? Šta ostaje kada oni koji su došli da nas menjaju odu, a šta se neće i ne može promeniti jer mi nismo spremni da se menjamo. Dakle, između promene i delovanja, potrebe za boljim životom i tuge kao pitanja o kome malo govorimo. U našoj predstavi sve je nekako malo, tiho, i tiše jer jedino u tišini možda možeš da preživiš. Nisam siguran da se više slažem sa tim, ali to nam je bila ideja i namera kada smo otvarali i pripremali ovu predstavu.

Rekli ste da je reč o komadu koji razgovara s publikom jer je danas to potrebno pozorištu. Koliko ste u tome uspeali?

Raditi Čehova, tik pred pandemiju, deluje kao neopisiva privilegija i nekakav putokaz u ono što će nas snaći. Tada je bio neki pegavac, tada su bili neki učeni intelektualci koji zagovaraju drugačiji put, tada je neke posebne ljude vodila strast prema životu i kukavičluk za sopstvenu poziciju. U velikoj meri to tada ima veze sa ovim sada. Ako ljudi u tišini i zvižduku nađu neko mesto da preispituju sebe, to nam je bila namera. A razgovor je prekopotreban. Za mene je rad na ovoj predstavi kao otvaranje nekog velikog poglavlja, imam osećaj da sam baš na početku u tom smislu. Tako da o uspehu ne bih.

Zanimljiva je priča o tome da ste predstavu stvarali u prirodi...

Bili smo nadomak Vršca u divnim selima, brdima vinarijama i istraživali taj usamljenički život tamo negde daleko od vrepe grada. Bilo je uzbudljivo raditi i tragati za situacijama iz komada u našim današnjim životima. Uzbudljiv deo procesa odigrao se u toj prirodi. Onda smo došli na scenu, i pokušali da nikako ne imitiramo sve ono što smo tamo proživeli, već da po sećanju živimo na sceni te sate, minute i sekunde života u daljini. Zvučim veoma poetski, ali je to zapravo vrlo konkretno, kad samo malo probate da se izmestite iz svoje pozicije. Pitanja prirode i uopšte svega što nisu ljudi, to su velika pitanja koja bi tek trebalo svi u pozorištu da otvorimo. Čovek je prema čoveku strašan, ali je prema prirodi još strašniji.

Lj.Stupar

NEMANJA OLIVERIĆ

Ujka Vanja

Čehov je takav pisac da nas je lako naveo na to da pomislimo da je ujka Vanja jedan mali, nesrećni čovek koji živi tu negde među nama, koga ne bismo mogli ni da opišemo, znamo ga, ali se baš i ne sećamo kako izgleda i gde živi, i čudimo se njegovoj nesreći pa se čak i pitamo „Šta mu bi?“ ... A, kako se bližimo kraju ove priče, kao što smo se mi bližili kraju procesa kad smo radili ovu predstavu, shvatamo da ne samo da ga znamo i razumemo, već i da počinjemo da se plašimo tog ujka Vanje u sebi. Momenat kada čovek počne da meri svoj život je

momenat kada možemo da kažemo da je on prošao, „godine s tim nemaju nikakve veze, kad nema pravog života onda čovek mora da živi od iluzija”.

KATARINA MARKOVIĆ

Jelena

Žena sa svojom sudbinom, raskorak između postojanja i htenja. Želja za promenom sputana strahom od nepoznatog, ponosom i moralnim normama, gde je odustajanje od učmalog života, iskušenje. Strah od prepuštanja, strah od nepoznatog i nesposobnost da se osmisli sopstveni život.

Juče u Zrenjaninu i Novom Sadu: *Divljožder* i *Ana Karenjina*

U gradu domaćinu 70. Festivala PPV i Narodnom pozorištu „Toša Jovanović”, šestog dana ove smotre, čast da dočekaju najmlađu publiku, kolege, žiri i zainteresovanu javnost imali su glumci Lutkarske scene koji su izveli komad *Divljožder* u režiji Jovana Carana. Nežna priča o odrastanju i dečijim strahovima, ispričana igrom lutaka odlično je primljena kod mališana. Prema rečima Tatjane Paskaš, koja rukovodi Lutkarskom scenom u zrenjaninskom Teatru, ovdašnjoj publici, ipak, nedostaje festivalski program na kakav su navikli.

- Mi volimo i živimo za festival, ali ove godine nismo mogli da gledamo izvođenja i nastupe naših kolega, tako da smo samo preko snimaka mogli da vidimo njihove predstave. Čitava godina za nama je neobična, trudili smo se da održimo kontakt sa publikom koliko god je to bilo moguće, igrali

smo i u Atrijumu Narodnog muzeja, izveli premijeru predstave Ježeva kućica i napravili izložbu lutaka iz naših predstava u foajeju pozorišta – objašnjava za Dnevnik festivala Tatjana Paskaš, koja ističe da je na smanjenu produkciju lutkarskih pozorišta, van Beograda i Novog Sada, uticao i nedostatak novca, ali i organizacioni problemi i epidemiološke mere.

A tokom popodneva, na sceni Novosadskog pozorišta, pred publikom upečatljiva predstava Ana Karenjina, u

režiji Dejana Projkovskog, za koju on kaže da je samo privid da se radnja dešava u prošlosti, a zapravo je smeštena u ovom trenutku, jer „pred čovekom stalno postoje izbori, on stalno mora da bira“. Ansambl i svako u njemu, od glavnih glumaca do dečice koja se pojavljuju, prikazali su igru koja obuzima. Sledeći zamisao reditelja, protagonisti su verno dočarali tragediju ljubavi, borbu za ličnu slobodu, a sve to kroz glumu i pokret, scenski atraktivnim rešenjima i muzikom, ogolivši ne samo sebe i svoje likove na sceni, već i sam smisao slobode za kojim se traga. Borba jedne žene, drugih žena, muškaraca koji vole, podigla je sinoć publiku na noge.

M.P.

Sutra na programu:

PONEDELJAK, 26. april, Zrenjanin

- 18.00 h: Dodela nagrada
- 19.00 h: U čast nagrađenih *Zaljublivanje*, autorski projekat, režija: Olja Đorđević, Pozorište mladih, Novi Sad

*Impressum: novinari Ljiljana Stupar, Miroslava Pudar;
fotoreporter Ivan Pančić; prelom Nenad Dajić.
Autor plakata Sonja Vidaković Savić.*